

Jaarverslag 2020
Gilde 's- Hertogenbosch en omstreken.

's-Hertogenbosch, maart 2021

Jaarverslag 2020 van het Gilde 's- Hertogenbosch en omstreken.

Het klinkt als iets heel moois: Coronajaar 2020. De titel dekt de veronderstelde mooie lading echter niet.

Het jaar 2020 ging van start en er was nog geen vuiltje aan de lucht. Tot 12 maart was het voor het Gilde 'gewoon' business as usual. De taalcoaches waren wekelijks aan de slag met hun taalmaatjes, de ingezette vrijwilligers bij Koning Willem I-college en Sagènn waren (soms meermaals) wekelijks op de scholen te vinden, de coördinatoren bemensten het kantoor en voerden intakegesprekken met zowel deelnemers als vrijwilligers, en brachten koppelingen tot stand, het bestuur hield zich bezig met financiën, te plannen beleid, acties van de gemeente en samenwerking binnen het Bossche Taalnetwerk.

Ook speelde het Gilde een actieve rol in de pilot 'Van A2 naar B1' (nieuwe inburgeringswet) door het inzetten van taalcoaches binnen het intensieve begeleidingstraject dat de deelnemers aan deze pilot wordt geboden.

Direct na de eerste intelligente lock down, afgekondigd door het kabinet, werd vanuit het Gilde contact gezocht met alle vrijwilligers via een speciale editie van de Nieuwsbrief, de eerste Corona-nieuwsbrief. Daarin stelde het bestuur dat het de taalcoaches niets wilde opleggen in deze vreemde situatie, en het aan het eigen inzicht van de vrijwilligers wilde overlaten of men zou doorgaan met de individuele ontmoetingen met hun taalmaatjes. Een logische stap gezien het feit dat het merendeel van onze vrijwilligers de 60 gepasseerd is en dus relatief vaak onder de risicogroep wordt geschaard. Wel werden in de Nieuwsbrief verschillende suggesties aangedragen om het contact op een andere manier voort te zetten, bv via whats app, zoom en andere digitale kanalen, of ook om buiten te gaan wandelen tijdens de gesprekken.

Een aanzienlijk aantal van onze vrijwilligers stopte inderdaad met de life-ontmoetingen maar gelukkig ging ook een groot aantal experimenteren met de andere mogelijkheden tot contact. Eigenlijk is dit het hele verdere jaar zo doorgegaan. Vanuit het Gilde werden nog 2 Corona-nieuwsbrieven – naast de reguliere Nieuwsbrieven die 4 x per jaar verschijnen - verstuurd met updates over maatregelen en mogelijkheden.

De taalcoaches binnen het project 'Van A2 naar B1' bleken bij uitstek gemotiveerd om contact te onderhouden met hun taalmaatje. Hierbij was eigenlijk van stopzetten nauwelijks sprake.

De vrijwilligers die via het Gilde worden ingezet bij Koning Willem 1 College waren daar vanaf maart niet meer welkom. Sagènn stopte in september met het taaltraject en de vrijwilligers van het Gilde die daarbij werkzaam waren kregen nu dus ook ruime om bij KW 1- College of als individuele taalcoach aan de slag te gaan.

In september is weer gestart met het voeren van intakegesprekken in ons zoveel mogelijk coronaproof gemaakte kantoor

Het bestuur zette zijn werkzaamheden voort, vergaderde enkele keren ook digitaal en probeerde samen met de coördinatoren de taalcoaches gemotiveerd te houden in deze voor iedereen moeilijke tijden. Laten we hopen dat 2021 verbetering brengt!

Dit jaarverslag geeft inzicht in de activiteiten in het jaar 2020 met name dankzij de grote inspanningen van alle vrijwilligers in dit bijzondere jaar.

Algemeen

Het Gilde 's Hertogenbosch is een vrijwilligersorganisatie die bemiddelt tussen mensen die hun kennis, kunde en ervaring willen delen en personen die daarvan gebruik willen maken. Veel mensen hebben via studie, hobby of werk heel wat waardevolle kennis, kunde en ervaring opgedaan die zij niet verloren willen laten gaan en daarom graag willen delen. Vaak zijn zij al wat ouder en hebben er voldoende tijd en aandacht voor.

Het Gilde levert een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van de lokale woon-, leef-, werk- en leeromgeving, en aan het welzijn van burgers, door middel van bewustwording, kennisoverdracht, verbetering van vaardigheden, aangereikt door vrijwilligers. Hiermee willen wij bijdragen aan een grotere zelfredzaamheid van mensen die daaraan behoefte hebben in het sociale en maatschappelijk verkeer.

Personen die hun vaardigheden in het spreken van de Nederlandse taal willen verbeteren, maken gebruik van het aanbod van het Gilde. Gilde biedt geen cursussen aan, de contacten zijn heel informeel, en er worden geen (erkende) diploma's of getuigschriften verstrekt.

Mensen uit de gemeente 's Hertogenbosch zijn welkom. Het Gilde hanteert de leeftijdsgrens van 18 jaar en ouder en is door een bescheiden deelnamebedrag, te voldoen bij het intakegesprek, zeer laagdrempelig.

Ook dit jaar bleek het aantal aanvragen voor een taalcoach groter te zijn dan het aantal taalcoaches; de wachtlijst is helaas niet weggewerkt en zelfs groter geworden.

Eind 2019 werd Gilde door de gemeente benaderd voor deelname aan de pilot van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid rondom invoering nieuwe inburgeringswet vanaf 2022: Gilde werkt en begeleidt samen met Vluchtelingenwerk taalcoaches. Deze taalcoaches ondersteunen de cursisten bij hun huiswerk.

Gilde is een vrijwilligersorganisatie. Zowel de bestuurlijke taken als de werkzaamheden binnen de projecten worden uitgevoerd door vrijwilligers.

Taalactiviteiten 2020

Bossche Taal Netwerk

In 's-Hertogenbosch functioneert het Bossche Taalnetwerk (BTN). Het Gilde is één van de partners in het taalnetwerk.

Kernbegrippen zijn ook voor de komende jaren: samenwerking tussen organisaties/bondgenoten. Met elkaar ervoor zorgen dat mensen gewoon over laaggeletterdheid kunnen spreken zonder schaamte. Per jaar een aantal laaggeletterden uit 's-Hertogenbosch bereiken en zo hun taal-, reken- of digitale vaardigheden verbeteren.

Gilde 's-Hertogenbosch levert graag een bijdrage aan het bereiken van de geformuleerde doelstelling.

Inzet Gilde ten behoeve van Bossche Taal Netwerk:

- Naast het bijwonen van de beleidsvergaderingen (2 bijeenkomsten) van het Taalnetwerk participeert het Gilde actief in de focusgroep vrijwilligers en het uitvoeringsoverleg van het netwerk. Daarnaast leveren bestuursleden bijdragen aan de uitvoering van afspraken uit de vergaderingen en is de voorzitter van het bestuur gesprekspartner van de coördinator.
- Actieve deelname aan Week van Lezen en Schrijven (begin september), zoals bemensen van een stand in Huis73.
- De ruimte van het taalhuis in het bibliotheekgebouw werd intensief gebruikt door de taalcoaches en hun taalmaatje. Helaas was dat in het afgelopen jaar ook vaak onmogelijk vanwege de Corona richtlijnen
- Van het aanbod van de bibliotheek voor gratis bibliotheekpassen werd door 5 deelnemers gebruikt gemaakt.
- De volgende bijeenkomsten van het Netwerk werden bijgewoond (online of fysiek)
  - Certificering : voorbereidende overleggen met coördinator BTN en bureau (3 bijeenkomsten)
  - Bijeenkomst BTN met betrekking tot subsidie aanvraag projecten 2021; afstemming tussen de partners (24 september)
  - Uitvoeringsoverleg (5 bijeenkomsten)

Gilde projecten

Het Gilde 's-Hertogenbosch heeft 4 activiteiten op het gebied van taalvaardigheid. De projecten zijn

- Taalcoaches NT2
- Taalcoaches NT1
- Samen Taal
- Deelname Pilot A naar B ; voorbij de grenzen van mijn taal (pilot inburgering)

Eind 2020 is in het kader van de registratie , monitoring en impactmeting een overzicht van het aantal deelnemers aan onze projecten toegezonden aan het bureau van Maurice de Greef. De impactmetingen zullen in het komende jaar worden uitgevoerd.

Taalcoaches NT2

Deze activiteit is bedoeld voor mensen, die met een verblijfstatus in Nederland woonachtig zijn en de Nederlandse taal onvoldoende beheersen. De vrijwilligers (taalcoaches) van het Gilde helpen door middel van conversatie de kennis van de Nederlandse taal, spreekvaardigheid en woordenschat, te vergroten. Er wordt begrip gekweekt voor elkaars cultuur en leefwijze. Tevens bevordert deze activiteit de maatschappelijke contacten tussen anderstaligen en Nederlanders. Integratie in onze samenleving kan hierdoor gemakkelijker verlopen en de kansen op de participatieladder stijgen.

De deelnemers (taalmaatjes) worden naar deze activiteit verwezen door verschillende organisaties zoals het Koning Willem 1 College, Sagènn, Farent, casemanagers van de gemeente, re-integratiebureaus en maatschappelijk werk. Ook via mond-tot-mondreclame melden anderstaligen zich aan. Vanuit andere partners en taalpunten binnen het

Taalnetwerk in 's-Hertogenbosch komen ook aanmeldingen. De taalgids is hiervoor in het netwerk actief.

Het is steeds van groot belang dat er een goede match gemaakt wordt tussen de vrijwilliger en de anderstalige om zo tot goede resultaten te komen. Een aantal kandidaten moesten helaas even wachten. Er zijn nog deelnemers die op een match wachten, aan het einde van het verslagjaar waren dit nog 12 personen.

Er zijn ook taalcoaches die nog wachten op een match. Dat deze mensen niet aan elkaar gekoppeld zijn heeft te maken met het feit dat er verschillende verwachtingen zijn. Een match moet 'kloppen' om het werk effectief te kunnen doen zijn. Eind 2020 stonden 31 personen in de wacht of op de reservelijst: deels ook omdat men in Corona tijd niet actief wilde starten met gesprekken met hun taalmaatje.

Het aantal intakegesprekken was in 2020 met 51 potentiële deelnemers en met 21 potentiële taalcoaches.

Onze taalmaatjes zijn afkomstig uit meer dan 60 landen, onder andere afkomstig uit Afghanistan, China, Eritrea, Syrië, Somalië, Bolivia, Irak, Iran, Marokko en Polen.

Met elk taalmaatje wordt een vooropgesteld doel van de begeleiding vastgelegd. In de loop van het traject (na ca. 1/2 jaar) wordt nagegaan of de ingeslagen weg tot het gestelde doel leidt.

Taalcoaches NT1

Ook autochtone inwoners >18 jaar kunnen een beroep doen op taalcoaches van het Gilde. In 2020 was één koppel actief.

Samentaal

De Gilde-vrijwilligers helpen op het Koning Willem I College en bij Sagènn (commerciële taalaanbieder tot begin 2020) bij taallessen aan anderstaligen.

In Samen Taal werkten het gehele jaar 2020 gemiddeld 25 vrijwilligers. Zij waren 40 weken (het hele schooljaar) in groepen van gemiddeld 12-20 deelnemers actief. Door corona stopten de lessen in het College, maar sommige taalcoaches zijn wel online actief gebleven met de studenten.

De nieuwe commerciële taalaanbieder Capabeltaal (i.p.v. Sagènn) heeft te kennen gegeven geen belangstelling te hebben voor inzet van vrijwilligers van Gilde bij hun lessen.

Pilot A naar B; voorbij de grenzen van mijn taal.

Vanaf 1 januari 2022 gaat het nieuwe inburgeringsstelsel in. Motto is: 'iedereen doet mee', het liefst via betaald werk. Gemeenten moeten straks zorgen dat nieuwkomers snel de Nederlandse taal leren en aan het werk gaan. De norm voor het taalniveau gaat in de nieuwe situatie omhoog, van A2 naar B1. Voor duurzame en succesvolle (arbeids-) participatie is minimaal niveau B1 nodig. Veel statushouders blijven steken op het niveau A2.

Ruim 40 mensen (bij de start) die hun inburgeringsexamen (taalniveau A2) hebben gehaald volgden het hele jaar 2020 lessen B1. Ze gingen zes uur per week naar school. De lessen bereiden voor op het Staatsexamen (B1). Deelnemers doen examen als ze hier klaar voor zijn. De gemeente werkt in de pilot samen met partners uit het Bossche Taalnetwerk die ieder hun eigen expertise inbrengen.

Ook Gilde 's-Hertogenbosch heeft hiervoor taalcoaches ingezet , in de loop van 2020 waren 19 coaches hiervoor actief.

Binnen dit project werd aan 8 bijeenkomsten deelgenomen.

Organisatie

Naast 3 coördinatoren zijn er 5 ondersteuners. Deze ondersteuners zijn na de koppeling van de taalcoach met het taalmaatje het directe aanspreekpunt. Zij zijn bovendien de linking pin tussen coördinator en taalcoach. Een aantal keren per jaar ontmoeten de ondersteuners en de coördinatoren elkaar in een bijeenkomst. Helaas was dit aantal afgelopen jaar erg beperkt.

Vanaf april is een nieuwe coördinator (Lonneke van de Wouw) actief voor het voeren van de intakes en het koppelen van de coach en het taalmaatje.

Ten behoeve van nieuwe taalcoaches en taalmaatjes zijn Informatiebladen opgesteld. Hierin zijn de procedures en organisatie van de beide projecten beschreven. Gilde stelt een taalwerkplan ter beschikking van de taalcoach om de gesprekken beter te kunnen voeren.

Aan het einde van het verslagjaar waren de volgende aantallen actief:

	31-12 2020	Instroom in het jaar	Uitstroom in het jaar
Taalcoaches voor alle projecten (vrijwilligers)	129	20	5
Taalmaatjes (deelnemers) NT2	90	51	12 (zij bereikten hun vooraf gestelde doel)
Taalmaatjes (deelnemers NT1)	1	1	0

Vrijwilligers

- Alle vrijwilligers zijn verzekerd via de gemeente 's-Hertogenbosch.
- In 2020 werden 4 digitale Nieuwsbrieven aan de vrijwilligers verzonden. En daarbuiten meerdere keren een collectieve mail in verband met de richtlijnen , waarin geattendeerd werd op andere mogelijkheden om het contact met het taalmaatje vorm te geven (digitaal, buiten ed.)
- De jaarlijkse bijeenkomst met de taalcoaches moest helaas worden geannuleerd. Jammer genoeg bleven de sociale contacten tussen Gilde coördinatoren, taalcoaches en deelnemers dit jaar veelal telefonisch, digitaal en op afstand.
- Er vond 1 bijeenkomst met de ondersteuners plaats (15 september).
- Via NL voor elkaar en door middel van een interview HEVO Rosmalen is actief gezocht naar aanvulling van het team van vrijwilligers.
- Een promotieflyer is ontwikkeld zowel voor vrijwilligers als deelnemers . Helaas heeft vanwege corona heeft de verspreiding hiervan onvoldoende bereik gehad.

Scholing en deskundigheidsbevordering

- 2 Taalcoaches maakten gebruik van het aanbod van de Vrijwilligersacademie 073.
- Bijeenkomst voor taalcoaches van Gilde heeft dit jaar niet plaatsgevonden.
- De opening van het Expertisecentrum voor basisvaardigheden van Stichting Lezen en Schrijven (29 oktober) werd online gevolgd.
- Het Webinar van Maurice de Greef in het kader van de registratie en impactmeting (9 juli) werd online bijgewoond.

Bestuursactiviteiten

- In 2020 kwam het bestuur in 5 vergaderingen bij elkaar.
- Belangrijke onderwerpen waren; verantwoording over het jaar 2019; opstellen begroting basissubsidie en begroting projecten komend jaar ; halfjaarrapportages en herbenoemen 1 bestuurslid. Hoe omgaan met de richtlijnen van het RIVM met betrekking tot de intakegesprekken, vergaderingen bijwonen en het begeleiden van onze vrijwilligers daarin was dit jaar een belangrijk item.
- Alle bijeenkomsten van het Taalnetwerk zijn bijgewoond.
- Financiën: de door de gemeente 's-Hertogenbosch toegekende subsidie was toereikend om de basisactiviteiten en de projecten in 2020 mogelijk te maken.
- Vanaf april is Lonneke van der Wouw actief binnen de organisatie als coördinator alle projecten , werkzaamheden bestaan uit voeren van intakes, zorgen voor koppelingen tussen coaches en deelnemers, en het bijhouden van de basisgegevens (o.a. voor de impactmetingen). Cecile Ingenbleek was tot begin van het jaar voor de intakegesprekken actief voor Gilde.
- Het bestuur van Gilde bestond uit een dagelijks bestuur bestaande uit voorzitter, secretaris en penningmeester. De penningmeester stelde zich voor 3 jaar weer beschikbaar. Bestuurssamenstelling per 31 december 2020:

Voorzitter:	Suus de Jong
Secretaris:	Joke Nijenhuis (tevens coördinatorprojecten)
Penningmeester:	Wim Plasmeijer
Bestuurslid:	Trees Gerrits (pr, nieuwsbrief)

Het bestuur dankt alle vrijwilligers die het mogelijk hebben gemaakt om de doelstellingen ook in 2020 , ondanks de bijzondere omstandigheden dit jaar, tot een groot succes te maken.